

QVI IN DOMINO MORIUNTUR.

non in Domino, refutatus à Prücknero in Vind. Proin fat bene Corn. à Lapide ad h. l. in Domino, i. e. in Domini commemoratione, invocatione, fide amore Dei; ubi & Augustinum, Hieron. Ambros. Anton. de Padua, aliosque innumeros adfert, qui intelligant quoslibet sanctos in Domino, fide, charitate & gratia Domini obdormientes; uti & ex iisdem Pontificiis Viega: Sanctos universos. Cum quibus conveniunt Primasius, Beda, Richard. de S. Victore. Nec ineptè alii: In Domino mori, esse in manu, in sinu Domini obdormire, quomodo & Stephanus, quo favorem Dei exprimi innuerunt. Vatablus: Cum fide in Jesum Christum & spe vite aeternae.

§. VI. Ad Ζήτησιν, quando mortui in Domino morientes sint beati prædicandi? Respondet vox caelestis: ἀπὸρτι, abnunc. Hæc particula quomodo rectè sumatur, construatur & intelligatur, magnus inter Exegetas est dissensus. Alii quoad vocem ipsam ἀπὸρτι conjunctim, alii divisim scribunt: ἀρτι modo & nunc significat, ergo ἀπὸρτι ab nunc, uti πῶνυδ, quod obvium Pl. CXIII 1. denotat divisim à nunc; Bon nun an/ ut rectè Lutherus. Ordinaria hæc est, quæque in plerisque codicibus repræsentatur lectio, quæ omninò legvenda est. Beza conjicit, legendum forte esse: ἀπὸρτι, quod valeat sicut ἀπὸρτισμεν & perfectè, prouti & observe Suidas, allegatâ Herodoti Pherecratis, & Aristophanis auctoritate. Ad quod cum B. Gerharo dicendum: Aliud est ἀπὸρτι plenè cum accentu in ultimam, & aliud ἀπὸρτι, imposteriorum, tempus ab hoc presenti designans. Objicit & illi vanæ Beza conjecturæ Gatakerus, beatitatem sanctorum omnibus numeris non esse consummatam ante resurrectionem, nec esse temerè movendam lectionem receptam, vel minus obvium significatum urgendum. Quoad sensum ipsum in constructione quoque inter Interpretes maximoperè discrepatur. Alii τὸ ἀπὸρτι connectunt cum sequenti λέγει. Ita Vulgatus, qui legit: ἀπὸρτι νῦν λέγει ναὶ τὸ πνεῦμα, vertitque: A modo jam dicit Spiritus, ut sensus sit: Jam nunc spondeo, &c. Cui assentitur Thomas, Ribera, Najerus, Codex Complutensis. Grotius, sed omnium ineptissimè, hunc facit sensum: Jam nunc pro certo polliceor, ait Dei Spiritus, fore, ut à laboribus suis quiescant, i. e. non tantum beati erunt in alterâ vitâ, sed

B

& hoc